

RWS INFORMATIE

TER BESLISSING

Aan

Minister

nota

Beantwoording Kamervraag over vismigratie bij gemaal in
sluiscomplex IJmuiden

Datum

27 maart 2023

Onze referentie

RWS-2023/6339

Opgesteld door

RWS Bestuursstaf

Beslistermijn

1 juli 2023

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Tijdens het debat over de begroting van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 6 december 2022 heeft het Kamerlid Wassenberg (PvdD) een vraag gesteld over vismigratie bij het gemaal bij het sluiscomplex IJmuiden. De vraag luidde: 'Graag een toezegging van de minister dat de nieuwe maalpomp van Zeesluis IJmuiden geen migratie barrière vormt, voor bijvoorbeeld paling.'

In bijgevoegde conceptbrief is een voorstel voor beantwoording opgenomen.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de voorgestelde beantwoording van de Kamervragen.

Kernpunten

- In 2020 is één van de 6 pompen in het gemaal IJmuiden uitgevallen en een tweede pomp bleek technisch kwetsbaar te zijn. Om de waterveiligheid in de regio te garanderen en het Noordzeekanaal op peil te houden is toen een tijdelijke pompinstallatie geplaatst. Daarnaast heeft DGWB in 2021 opdracht aan RWS gegeven voor een versnelde aanschaf van een extra pomp voor het Gemaal IJmuiden. Hierover bent u eerder geïnformeerd in de gecombineerde staf DG RWS/DGWB/DGLM op woensdag 16 november 2022. Het beste alternatief om snel het waterveiligheidsrisico zo veel mogelijk te verkleinen, was de aanschaf van een gemoderniseerde kopie van één van de bestaande pompen. Daarmee blijft de barrière voor vismigratie bij het gemaal IJmuiden vooralsnog bestaan.
- In verschillende onderzoeken (waaronder een recent onderzoek door Wageningen Marine Research in opdracht van het ministerie van LNV) wordt het gemaal IJmuiden genoemd als grootste knelpunt in Nederland voor naar zee uittrekkende schieralen (een levensfase van de paling).
- Context: de paling is een ernstig bedreigde diersoort. Op basis van de Aalverordening (EU 1100/2007) gelden doelstellingen voor de uittrek van paling naar zee en zijn afspraken gemaakt waarbij lidstaten maatregelen moeten treffen ter bescherming van de palingstand (o.a. visserijbeperkende maatregelen en het aanpakken van migratiebelemmeringen). Ook op grond van de Kaderrichtlijn Water (KRW) gelden doelstellingen voor vis, zoals de paling. Om migratie van vis mogelijk te maken plegen waterbeheerders zoals RWS grote inzet. Zo zijn

er vistrappen aangelegd bij kunstwerken en zijn exploitanten van waterkrachtcentrales aangeschreven om hun turbines stil te leggen in periodes van vismigratie. Hierover lopen al enige jaren juridische procedures tussen IenW/RWS en de exploitanten.

- Het ligt dus voor de hand om ook bij het gemaal IJmuiden – als grootste migratieknelpunt – inzet te plegen op verbetering van de vismigratie. Naast de versnelde aanschaf van een extra pomp loopt de planfase voor de vernieuwingsopgave van sluis- en gemaalcomplex IJmuiden ten behoeve van de vervanging van de vier oude pompen. In de planfase worden maatregelen onderzocht om vismigratie te verbeteren. Er wordt gestreefd de passage zoveel mogelijk visveilig te maken, binnen de mogelijkheden van het bestaande gemaal.

Bijlage(n)

1

Aan

Minister

Van

DG RWS

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief antwoord op Kamervraag van het lid Wassenberg (PvdD) tijdens het debat over de begroting van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.	